

Opetus

Miten laajasti seuraavat tavoitteet sisältyvät omaan TAITEEN PERUSOPETUKSEN opetukseesi?

Vastaa väittämiin niin kuin koet asioiden tällä hetkellä toteutuvan omassa opetuksessasi ja toiminnassasi oppilaiden kanssa. Kirjaa lomakkeen alalaidassa oleviin kenttiin mielestäsi parhaat esimerkit toiminnasta sekä tunnistamasti kehittämistarpeet.

Tutustu väittämien sisältöä avaavaan [taustatekstiin](#).

ARVIOINTIASTEIKKO: 1 = ei lainkaan, 2 = jossain määrin, 3 = melko laajasti, 4 = hyvin laajasti, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
1. Vahvistamme tietoisuutta ympäristöön ja hyvinvointiin liittyvistä kestävyyskysymyksistä	☐	☐	☐	☐	☐
2. Pohdimme taiteen merkitystä ihmisen kasvulle ja kestävän tulevaisuuden rakentamiselle	☐	☐	☐	☐	☐
3. Harjoittelemmme materiaaleja, vettä ja energiaa säästäviä työtapoja ja ehkäisemme jätteen syntymistä	☐	☐	☐	☐	☐
4. Rakennamme kokemuksellista suhdetta luontoon ja ympäristöön	☐	☐	☐	☐	☐
5. Tutkimme taiteen keinoin ihmisen suhdetta aikaan, paikkaan ja luontoon	☐	☐	☐	☐	☐
6. Arvioimme kriittisesti kestävyyskysymyksiä ja pohdimme niihin liittyviä eettisiä valintoja	☐	☐	☐	☐	☐
7. Synnytämme taiteen ja yhteisöllisyyden kokemusten avulla uusia merkityksiä elämälle	☐	☐	☐	☐	☐
8. Kuvittelemme yhdessä vaihtoehtoisia tulevaisuuksia ja teemme niitä näkyviksi taiteen keinoin	☐	☐	☐	☐	☐
9. Viemme ajattelua uudistavaa taidetta ihmisten luokse	☐	☐	☐	☐	☐

Parhaat esimerkit tavoitteiden näkymisestä omassa opetuksessasi ja toiminnassa oppilaiden kanssa:

Kehittämisen tarpeet:

PARHAAT ESIMERKIT TAVOITTEIDEN NÄKYMISESTÄ OMASSA OPETUKSESSASI JA TOIMINNASSA OPPILAIIDEN KANSSA:

Toimintakulttuuri

Miten laajasti oppilaitoksesi toimintakulttuurissa toteutuvat miestäsi seuraavat asiat?

Vastaa väittämiin niin kuin koet asioiden tällä hetkellä olevan oppilaitoksesi toiminnan tavoitteissa, ohjeissa ja käytännöissä. Voit jättää vastaamatta niihin väittämiin, joista et koe tietäväsi tarpeeksi. Kirjaa lomakkeen alalaidassa oleviin kenttiin mielestäsi parhaat esimerkit toiminnasta sekä tunnistamasi kehittämistarpeet.

Tutustu väittämien sisältöä avaavaan [taustatekstiin](#).

VASTAUSASTEIKKO: 1 = ei lainkaan, 2 = jossain määrin, 3 = melko laajasti, 4 = hyvin laajasti, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
10. Toiminnan ympäristövastuullisuudelle on laadittu tavoitteita tai ohjeita	☐	☐	☐	☐	☐
11. Ympäristövastuullisuus toteutuu kaikessa päivittäisessä toiminnassa	☐	☐	☐	☐	☐
12. Oppilaitos edistää sidosryhmiensä ympäristövastuullisuutta	☐	☐	☐	☐	☐
13. Henkilöstön työterveydestä ja turvallisuudesta pidetään huolta	☐	☐	☐	☐	☐
14. Oppilaiden fyysisestä ja psyykkisestä turvallisuudesta pidetään huolta	☐	☐	☐	☐	☐
15. Oppilaitoksen arjessa toteutuvat vuorovaikutus, yhteisöllisyys ja kaikkien osallisuus	☐	☐	☐	☐	☐
16. Oppilaitoksen arjessa toteutuvat myötätunto ja jokaisen saama arvo ja tunnustus omana itsenään	☐	☐	☐	☐	☐
17. Johto määrittelee oppilaitoksen toimintakulttuurin	☐	☐	☐	☐	☐
18. Oppilaitosyhteisön jäsenet osallistuvat toimintakulttuurin kehittämiseen	☐	☐	☐	☐	☐
19. Oppilaitos osallistaa ulkoisia sidosryhmiään toimintaansa	☐	☐	☐	☐	☐

Parhaat esimerkit oppilaitoksen kestävästä toimintakulttuurista:

Kehittämisen tarpeet:

PARHAAT ESIMERKIT OPPILAITOKSEN KESTÄVÄSTÄ TOIMINTAKULTTUURISTA:

Johtaminen

Miten vahvasti arvioisit oppilaitoksesi johtamisen ja toiminnan ohjauksen perustuvan seuraaviin asioihin?

Vastaa väittämiin sen käsityksen pohjalta, joka sinulla on oppilaitoksesi toiminnasta ja johtamisesta. Voit jättää vastaamatta niihin väittämiin, joista et koe tietäväsi tarpeeksi. Kirjaa lomakkeen alalaidassa oleviin kenttiin mielestäsi parhaat esimerkit toiminnasta sekä tunnistamasti kehittämistarpeet.

Tutustu väittämien sisältöä avaavaan [taustatekstiin](#).

ARVIOINTIASTEIKKO: 1 = ei lainkaan, 2 = jonkin verran, 3 = melko paljon, 4 = hyvin paljon, EOS = en osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
20. Toimintaa ohjaavat talous ja nykyisen toiminnan tuottavuus	☐	☐	☐	☐	☐
21. Toimintaa suuntaavat tulevaisuuden ennakointi ja uudistuminen	☐	☐	☐	☐	☐
22. Toimintaa ohjaa päämäärä kestävä tulevaisuuden rakentamisesta	☐	☐	☐	☐	☐
23. Johto asettaa tavoitteet ja määrittelee henkilöstön tehtävät	☐	☐	☐	☐	☐
24. Tavoitteet asetetaan yhdessä henkilöstön kanssa ja niiden toteutus on itseohjautuvaa	☐	☐	☐	☐	☐
25. Toimintaa ohjaavat yhdessä määritellyt arvot ja visiot	☐	☐	☐	☐	☐
26. Toiminta rakentuu yksilöiden osaamisen perustalle	☐	☐	☐	☐	☐
27. Moninainen oppiva yhteisö on toiminnan tärkein voimavara	☐	☐	☐	☐	☐
28. Yhteisö oppii ja uudistuu verkostoissa toimimalla	☐	☐	☐	☐	☐

Parhaat esimerkit hyvästä johtamisesta:

Kehittämisen tarpeet:

PARHAAT ESIMERKIT HYVÄSTÄ JOHTAMISESTA:

Opetus

TAUSTATEKSTI

Taiteen perusopetus voi toimia tietoisuuden lisääjänä esimerkiksi ilmastonmuutoksesta, kestävästä kuluttamisesta, luonnon monimuotoisuuden merkityksestä tai henkistä ja fyysistä hyvinvointia edistävästä elämäntavoista. Taide itsessään kytkeytyy ihmisen kasvuun muun muassa osallisuuden kokemuksen mahdollistajana, maailmakuvan rikastajana ja kulttuurien välisen ymmärryksen vahvistajana. Kestävän tulevaisuuden rakentamisessa on kysymys yhteiskunnan kulttuurisesta muutoksesta ekologista kestävyttä, ihmistenvälisyyttä ja merkityksellistä elämää korostavaan kulttuuriin.

Osana taidekasvatusta voidaan oppia kestävä elämäntavan taitoja kuten välineiden ja materiaalien säästävää käyttöä, energian- ja vedenkulutuksen vähentämistä ja jätteen synnyn ehkäisemistä. Ympäristösuhteen rakentumista voidaan edistää toimimalla luonnossa tai kulttuuriympäristössä hyödyntäen eri aistien kautta saatua kokemuksellista tietoa ympäröivästä todellisuudesta. Taiteen luovat ja monipuoliset ilmaisun keinot mahdollistavat rikkaan kokemusten tulkinnan. Tietoa historiasta, luonnosta, yhteiskunnasta ja maailmasta voidaan käsitellä taiteen keinoin tutkien asioiden ja ilmiöiden välisiä suhteita. Näin voidaan syventää oppijoiden suhdetta aikaan, paikkaan ja luontoon. Suhteisiin liittyviä kysymyksiä ja arvoja voidaan käsitellä kriittisesti ja vuorovaikutteisesti tavoitteena eettisen ajattelun oppiminen ja omien arvojen muotoutumisen tukeminen.

Taiteella ja kulttuurilla on ratkaiseva rooli olemassa olevan todellisuuden kyseenalaistamisessa ja uusien näkökulmien luomisessa. Taiteen keinoin voidaan rakentaa tulkintoja vaihtoehtoisista toivottavista tulevaisuuksista ja voimaantua käyttämään niitä nykyhetkessä kehityksen muuttamiseksi. Taide ja kulttuuri synnyttävät henkilökohtaisia ja jaettuja merkityksellisyyden kokemuksia ja rakentavat pohjaa ekologisesti kestäväälle aineettomalle hyvinvoinnille.

Toimintakulttuuri

TAUSTATEKSTI

Kestävästi toimivan oppilaitoksen toimintakulttuuri rakentuu eettisten periaatteiden tunnistamiselle ja niiden toteutumiselle yhteisön arjessa. Eettisyydessä on kysymys jaetusta käsityksestä hyvistä ja oikeista toimintatavoista. Toiminnan eettisyyttä tulee tarkastella suhteessa henkilöstöön, toiminnan kohderyhmiin, sidosryhmiin ja ympäristöön. Eettisyyden minimitasona voidaan pitää ympäristöasioita ja hyvinvointia koskevien normien täyttämistä. Niitä ovat esimerkiksi lajittelumääräykset sekä työturvallisuuden ja työterveyden vaatimukset.

Kestävää tulevaisuutta edistävä oppilaitos kurkottaa normien vaatimuksia korkeammalle. Ympäristövastuullisuus näkyy läpäisevästi yhteisön kaikessa toiminnassa kuten hankinnoissa, materiaalien käytössä, energiansäästöissä ja liikkumisessa. Yhteisön hyvinvoinnin edistämisen lähtökohtana ovat henkilöstön ja toimintaan osallistuvien tarpeet. Hyvinvoinnissa painottuvat psyykkiset ja sosiaaliset tarpeet kuten vuorovaikutus, osallisuus ja yhteisöllisyys. Koko yhteisö osallistuu toimintakulttuurin rakentamiseen.

Yhteiskuntaa uudistava oppilaitos osallistaa myös sidosryhmiään ympäristövastuullisen ja eettisen toiminnan edistämiseen. Yhteisön hyvinvoinnin parantamisen keskiöön nousevat myötätunnon osoittaminen ja jokaisen saama arvo ja tunnustus omana itsenään. Nämä tukevat ekososiaalisen

sivistyksen ytimessä olevaa ihmistenvälisyyttä. Oppilaitoksen kumppanit kuten järjestöt, kodit, työpaikat ja muut yhteisöt voidaan osallistaa oppilaitoksen toiminnan suunnitteluun ja sitä kautta yhteisen toimintakulttuurin uudistamiseen.

Johtaminen

TAUSTATEKSTI

Talouden ja nykyisen toiminnan tuottavuuden ympärille keskittyvä johtaminen voi heikentää oppilaitoksen kykyä uudistua. Tällainen johtamistapa voi korostua esimerkiksi tilanteissa, joissa toimintaan kohdistuvat voimakkaat taloudelliset leikkaukset. Tulevaisuutta ennakoiva johtaminen perustuu erilaisten tulevaisuuskehitysten arviointiin ja oppilaitoksen toiminnan uudistumiseen tältä pohjalta. Oppilaitos voi myös omaksua päämääräkseen kestäväen tulevaisuuden rakentamisen, joka näkyy strategissa päämäärissä sekä johdon toimenpiteissä ja esimerkissä.

Johtaminen ohjaa oppilaitoksen henkilöstön toimintaa. Se voi perustua johdon määrittelemiän tavoitteisiin, tehtävänkuviin ja työn seurantaan, jolloin henkilöstölle jää niukasti vapausasteita omaan työhönsä vaikuttamiseen. Tavoitteet voidaan myös asettaa yhdessä henkilöstön kanssa ja niiden toteutus voi olla itseohjautuvaa tiimeissä tapahtuvaa toimintaa tai perustua työntekijän itsensä johtamiseen. Johtaminen voi myös tapahtua merkittävässä määrin yhteisön määrittelemien arvojen ja visioiden pohjalta.

Oppilaitoksen toiminta voidaan rakentaa yksilöiden osaamisen varaan siten, että jokainen työyhteisön jäsen vastaa itsenäisesti omista tehtävistään. Oppivan yhteisön idea perustuu siihen, että erilaisia osaamisia, käsityksiä ja kulttuurisia taustoja jakamalla yhteisö voi kasvaa osiaan suuremmaksi. Oppiva yhteisö voi myös laajentua kumppanuuksiin ja verkostoihin, jotka uudistavat oppilaitoksen toimintaa.